

Waldorf Óvodai tájékoztató kiadvány

1999 májusában a Waldorf pedagógia iránt elhivatott szülők és pedagógusok kis csoportja létrehozta a Gyermekkert Kecskeméti Waldorf Egyesületet. Az egyesület célul tűzte ki a Waldorf-óvoda és -iskola létrehozását Kecskeméten. Hosszas előkészítő munka után 2002-ben elindult a Kecskeméti Waldorf Általános Iskola. 2003-ban lettünk hivatalosan bejegyezve, mint Waldorf Óvoda. Egy intézményként a Kecskeméti Waldorf Egyesület működteti. Óvodánk a Waldorf Óvodai Programot (WOP) választotta nevelési alapprogramjául.

Neve: Mihály Kertje Kecskeméti Waldorf Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
6000 Kecskemét, Szarkás 74.
Óvoda telephelye: 6000 Kecskemét, Napsugár u. 2.
Fenntartó neve, székhelye: „Gyermekkert” Kecskeméti Waldorf Egyesület
6000 Kecskemét, Szarkás 74.

A Waldorf pedagógia az óvodában

A Waldorf pedagógia szerint az emberi lét célja, hogy az egyén képességeit mind teljesebben bontakoztassa ki önmaga, a világ, s a többi ember javára. Ennek tudatába, s ennek felelősségével váljon **testileg egészséges, lelkileg szabad, szellemileg kreatív** emberré. Képesé legyen saját **akarátát, érzelmeit és gondolkodását** önálló és felelős életvitelre fordítani, s környezetét emberségesebbé tenni.

Az óvodai nevelésünk alapelvei:

Az óvónó **szerezteljes együttélést** vállal a gyermekkel, melyben a gyermek megőrizheti emberi méltóságát a gyermek elfogadásának és a kölcsönös bizalom érzésének segítségével. Ezt az óvónó tudatosan vállalja magára, mivel ez a nevelői tevékenységének, a gyerekekkel való kapcsolatának meghatározó része.

Az óvónó **mintát nyújt** mindennapokban a maga tevékenységeivel, érzelmeivel, gondolataival, amivel fogadja és körülveszi a gyermekeket a nap során. Saját személyiségét állandóan fejleszti, ezáltal élő példával szolgál a fejlődésben lévő gyermek számára.

Törekszünk a **gyerekek életkori és egyéni sajátosságait** minél **mélyebben megismerni**, hiszen minden gyermek máshol tart a fejlődésben, nagy egyéni különbségeket mutatnak, képességeik nem lehetnek egyformák. Ám az **óvónó megatartásából** mindegyikük bizalmat és biztatást érezhet, és **van elég idő a fejlődésre**.

A cselekvés, érzés, gondolkodás fejlődésében figyelmes, tapintatos vezetéssel segíti az óvónó a gyermekeket. Nem enged a túlterhelést (pl. az értelmi képességek túlzott előtérbe helyezését), védi a gyermek egyéni érzésének és kibontakozásának tempóját.

Egészséges napirendben élünk a gyerekekkel. Ennek **egyik jellemzője** az állandóan **visszatérő ritmusaink** napi, heti és éves szinten. A rendszeresen visszatérő események, tevékenységek növelik a gyermek biztonságérzetét, szorongásoldó hatása van, hiszen a gyermek tudja, hogy mi vár rá, s így van elég ideje az őt körülvevő világról tapasztalatokat szerezni, s azokat feldolgozni. Napirendünk összeállításánál a két legfontosabb szempont, hogy a koncentráltabb, nagyobb figyelmet igénylő tevékenység után mindig egy szabadabb következzen. A másik szempont: mivel életkori sajátosságuk, hogy a nagymozgásokat sajátítják el és gyakorolják, leginkább ebben az életszakaszban igyekszünk időt és helyet biztosítani erre a szobában és kint a szabadban is úgy, hogy a többi játéktéma és a gyermekek testi, lelki védelme is megvalósuljon.

Lehetőségeink szerint tízórára **gabonaalapú ételekkel** tápláljuk őket, melyek megfelelő tápanyagot és energiát adnak a kb. 7 éves korig igen intenzív és látványos testi változásaikhoz.

A kreatív gondolkodás alapja az óvodás korban ébredező **gyermeki fantázia**. Ennek **kibontakozását** segítjük meg a **mindennapos mesével**, a **művészeti tevékenységekkel** (hétfőn viaszkrétával rajzolunk, kedden viaszgyurmával térben formázunk, szerdán színes gyapjúval képet alakítunk ki, csütörtökön cipőt gyúrunk, pénteken festünk), a **szabad**

játék lehetőségének biztosításával, melyhez belső indíttatásuk adja meg a játék ihletét, a tartalmi megvalósításához pedig stilizált, egyszerű, természetes anyagból álló eszközöket, tárgyakat biztosítunk.

Mivel tőlünk is iskolába menne óvodásaink, az iskola előtt álló gyermekeinknek speciális tevékenységet biztosítunk, hogy **megtámogassuk iskolaéretté válásukat**. Pl. a fonalmunkákkal, fonaljátékainkkal, egyéb játékokkal készítjük elő az írást, segítjük meg a szem-kéz koordináció kialakulását, a bal-jobb irányultságot, a finommozgás fejlődését, a szándékos figyelmük, kitartásuk, szabálytudatuk, magabiztosságuk, kifejezőkészségük növelését.

Mindezek mellett a Waldorf óvodában a **praktikus élet tevékenységeivel** vesszük körül a gyerekeket: mindent céllal teszünk, mindennek van értelme, semmit nem végzünk pusztán azért, hogy teljen az idő. Pl.: tízórainkat, s a csemegénket igyekszünk együtt előkészíteni, cipőt gyúrunk, amit utána kisütünk és közösen megeszünk; fonalból, gyapjúból, fából, stb.... játékokat készítünk magunknak; mosunk, takarítunk a gyerekekkel együtt....

A legtöbb gyermeknél az óvoda az első intézmény, melybe a szűk családi közösségből kilép. Itt folytatódhat a **szocializációt segítő képességeinek kialakulása**. Vegyes életkorú csoportjaink sok lehetőséget adnak ehhez: a nagyok előremutató példáján, a kisebbek felé irányuló tolerancián, segítőkészségen keresztül, a kortársakkal való önkéntes megmérettetésen át, a felnőtt gyerek viszony tiszteletteljes kapcsolatáig.

Mindezt csak a **családdal együtt** érdemes tennünk. Ezért egymást segítjük gyermekeink megismerésében, otthoni és óvodai tapasztalataink átadásával, s egy őszinteségen alapuló kommunikációval.

Ez a havonta egyszeri szülői köreinken, s az igény szerinti fogadóóra biztosításával valósul meg. De lehetőséget biztosítunk a szülőknek, hogy délelőtt ellátogathassanak az óvodánkba, amikor is megtapasztalhatják a velünk való együttélést, ill. nyitott programokat szervezünk családjainknak évente néhány alkalommal, hogy a biztonságot nyújtó, nagycsalád érzetét keltő légkört együtt teremthessük meg.

A Waldorf pedagógia olyan értékeket képvisel, amelyekre a XXI. sz. rohanó világában óriási szüksége van gyermekeinknek, hogy boldogok és kiegyensúlyozottak lehessenek.

Tévhitek a Waldorf Óvodával kapcsolatban

1. A Waldorf-óvoda anarchikus, ahol mindent szabad

A Waldorf pedagógia célja, hogy szorongásmentes légkörben, a gyermekek egyéni fejlődési ütemét figyelve segítünk minden gyermeket a testi, lelki, szellemi képességeik kibontakozásában.

Nemcsak az értelmi képességek direkt módon történő, azokat túlzottan – idő előtt – előtérbe helyező oktatási módszerektől védjük gyermekeinket.

Testi épségük védelme, lelki folyamataik (pl.: empátikus készségük a társuk iránt, erkölcsi érzelmeik ébredése, a gyermekközösségbe illeszkedésük megsegítése, a visszahúzódo gyermekek önbizalmának erősítése, az erőteljesebb gyermekek önuralomra készítése, a felnőttek és a környezetük tisztelete, stb....) alakulásának segítése éppolyan fontos feladatunk. ezt csak úgy tudjuk megvalósítani, ha egészséges renddel vesszük körül gyermekeinket. Ez nem csak környezetünk szépségére, tisztaságára vonatkozik. Napirendünket, heti, havi ritmusainkat úgy állítjuk össze, hogy rendszeresen visszatérő szokásaink, tevékenységeink állandósága biztonságérzetet keltsen a gyermekekben. Így mindig tudja, hogy mi következik a nap folyamán., kinek mi a teendője. Pl.: munkajellegű feladatot tud választani magának, ha meghallja az aktuális tevékenységre hívó éneket. Vagy pl. tudják, hogy a vegyes életkorú gyermekek közül a 3-4 évesek túróképesége kisebb, a nagyjainktól viszont már több segítségre számítnak. Így a Waldorf-óvónóknak nem kell fegyelmezniük, sípszóval, vagy egyéb jelekkel „idomítaniuk” a gyerekeket, hanem ismerős énekkel, rituálisan visszatérő cselekvésekkel jelzik, hogy most milyen tevékenység következik és így fejlesztjük az egymásra figyelés és az alkalmazkodás kialakulását.

2. A Waldorf-óvoda vallásos

A Waldorf-pedagógia szemléletmódját alapjaiban meghatározza az antropozófia, mely emberre vonatkozó bölcsességet jelent, és mely nagy hatást gyakorolt a gyógypedagógiára, orvostudományra éppúgy, mint a pszichológiára. Az antropozófia magába foglalja az európai zsidó-keresztény kultúrát éppúgy, mint a keleti vallások tanításait. Ugyanakkor a Waldorf-pedagógia egyetlen valláshoz sem kötődik. Maximálisan tiszteletben tartja a családok vallásos meggyőződését vagy materialista világnézetét is.

3. Költséges

A Waldorf-pedagógia nagyon fontosnak tartja a gyermekek esélyegyenlőségét és azt, hogy különböző helyzetű, családi háttérrel rendelkező gyermekek együtt nevelkedjenek és már kisgyermekkorban megtanulják egymás elfogadását. Emiatt a világ minden részén törekednek arra, hogy anyagi problémák miatt senkinek ne kelljen kimaradnia Waldorf- óvodából (iskolából). A kecskeméti Waldorf-óvodát egy alapítvány működteti, mely az állami normatív támogatásokon és a szülői befizetéseken túl pályázatokból és adományokból teremti elő a működés feltételeit.

4. A Waldorf-óvoda csak délelőtt működik

A Waldorf-pedagógia – pszichológiai kutatásokkal párhuzamosan – azt gondolja, hogy a 4. életév táján a kisgyermeknek szüksége van a többi gyerek társaságára, a családon kívüli felnőttekre, és mindarra, amit az óvoda nyújthat. De maga a csoportban lét fárasztó. A gyerek érdeke, hogy a déli órákban hazamehessen. Ugyanakkor: ha a család ezt nem tudja megoldani, a Waldorf- óvoda délutáni felügyeletet is biztosít, egyéni igényeknek megfelelően. A kecskeméti Waldorf-óvodában tehát van napközi.

5. Burokban neveli a gyerekeket és így nehezebben fognak tudni az iskola követelményeihez alkalmazkodni

Kétségtelenül a leideálisabb állapot, ha a Waldorf- Óvodából kikerülő gyermekek hasonló elfogadó és személyiségüket tiszteletben tartó iskolába kerülnek (a kecskeméti Waldorf- iskola tárt karokkal várja őket).

Ez természetesen nem csak a Waldorf-óvodások érdeke lenne. Gyermekkel foglalkozó szakemberek évek, évtizedek óta sürgetik az oktatási intézményrendszer átalakítását, mely a túlzott tempójával, indokolatlan teljesítménycentrikusságával és az egyéni haladási tempó figyelmen kívül hagyásával megnyomorítja a gyermekeket. A változás sajnos nagyon lassú. Ugyanakkor a személyiség kialakulásában a legfontosabb időszak az első 7 év. Így ha a gyermek ezen idő alatt biztonságos, elfogadó és fejlődését tiszteletben tartó környezetben nő fel, személyiségének alapjai sokkal stabilabbak lesznek. Hazai tapasztalatok is azt mutatják, hogy a Waldorf-óvodából „normál” iskolába kikerülő gyermekek semmivel sem nyújtanak rosszabb teljesítményt, sőt kreativitásuk lényegesen meghaladja társaikét. Érteni akarják az ismereteket, nemcsak bemagolni.

6. Nem tanulnak a gyermekek

A Waldorf-óvoda valóban elutasítja az iskolás értelemben vett oktatást. Ahogy a gyermeklélektani kutatások is megerősítik, erre csak a 7. életév táján lesz alkalmas és felkészült a gyermek idegrendszere, megfelelően érettek a szükséges agyi struktúrák (nem véletlen, hogy a világ minden részén ez az iskolakezdés időpontja). Ugyanakkor cselekvésbe ágyazottan, saját tapasztalatai által és minden gyermek egyéni tempójának megfelelően nagyon sok ismeretet sajátítanak el a Waldorf-óvodások.

Csak egy példát: A Waldorf-óvodában nem tesztlapokon tanulnak a különböző évszakok időjárás viszonyairól, jellemző növényeiről vagy tipikus tevékenységeiről, hanem az óvónőkkel közösen elvégzik, megélik azt (például tavasszal búzát ültetnek, nyáron learatják, ősszel megőrlik, és a lisztből közösen kenyeret sütnek.) Meglepő módon mind a hazai, mind a nemzetközi tapasztalatok azt mutatják, hogy a Waldorf óvodás gyermekek semmivel sem teljesítenek rosszabbul iskolaérettségi vizsgákon, mint a „normál” óvodából kikerülő társaik. Sőt, sokkal ritkábban fordul elő iskolaérettséggel kapcsolatos probléma, ismeretlen például – a sok kézműves tevékenységnek köszönhetően -, a diszlexia vagy diszgráfia.

További információ, jelentkezés:

Mihály Kertje Kecskeméti Waldorf Óvoda

6000 Kecskemét, Napsugár u. 2.

E-mail: ovoda@kecskemetiwaldorf.hu

Telefon: +36 76 450 600; +36 20 412 9585 (Németh Éva óvoda képviselő, délután, illetve fogadóórák alatt elérhető)

Fogadóóra: minden szerdán 14-16 óráig